

והוינן בה: **אליבא דמאן** הסתפק רב שמואל?

אי אליבא דרבי אליעזר כרבי שמעון הסובר שבמקרה זה אין כאן אלא קדושת דמים, **האמר זריקה היא דמקדשא** קדושת הגוף, וודאי לא חל היתר אכילה בזריקה שלא לשמה, שעדיין אין כאן קדושת קרבן.

אי אליבא דרבי דאמר לעיל "קדוש ואינו קדוש", ונחלקו אביו ורבא בפירוש דבריו, מכל מקום **בין לאביו בין לרבא** הרי "קדוש ואינו נותר" הוא, דגם לרבא שסובר שקדושתו היא גמורה הרי הוא סובר שאינו נותר, וכל שכן לאביו. ואם כן לפי מי הסתפק רב שמואל שיהא הלחם מותר באכילה?

ומסקינן: **אלא, אליבא דהאי תנא** בברייתא הסתפק רב שמואל:

דתני אבוה דר' ירמיה בר אבא:

שתי הלחם שיצאו מן העזרה בין שחיטה לזריקה, וזרק דמן של כבשים במחשבה לאכול משתי הלחם ומבשר הכבשים חוץ לזמנו, שמחשבה זו מפגלת את הכבשים, ואלמלא יצא הלחם מן העזרה היה הפיגול

חל גם עליו [כמו שמבואר לעיל דף ט"ו].

רבי אליעזר אומר: אין בלחם משום פיגול להענש כרת על אכילתו!

רבי עקיבא אומר: יש בלחם משום פיגול!

אמר רב ששת בבאור מחלוקתם: **הני תנאי**, שניהם **כרבי סבירא להו**, **דאמר שחיטה מקדשא** ללחם, ואם כן חל פסול "יוצא" על הלחם עוד קודם לזריקה המפגלת. **מיהו**, כבר נחלקו תנאים אלו במסכת מעילה בענין חלות דין פיגול על ידי זריקה ביחס לחלק הקרבן שיצא ממקומו, ובזאת תלויה מחלוקתם כאן:

רבי אליעזר לטעמיה, דאמר — אין זריקה מועלת ליוצא! שאינה פועלת כלפי חלק הקרבן ה"יוצא" להחיל בו דין פיגול, מפני שכבר נפסל עם יציאתו, ואין פיגול חל בקרבן פסול⁽²²⁾.

ורבי עקיבא לטעמיה דאמר — זריקה מועלת ליוצא! ולפיכך אף כאן מועילה הזריקה להחיל פיגול גם בלחם שיצא ממקומו לאחר שחיטה ונפסל.

ועתה מביאה הגמרא מקור מחלוקתם: **דתנן ב-מ**

אבדו כבשים אבד הלחם זה רק כשאבדו הכבשים ממש, אולם אם רק שחטן שלא לשמה, אבל הם לא נאבדו, בזה אין דין שאבד הלחם. והביא ראיה מתוספתא כדבריו, ואם כן, לא קשה כאן שיפסל הלחם, שכיון שכאן לא אבדו הכבשים אלא נפסלו, בזה אין דין שאבד הלחם.

22. השיטה **מקובצת** הקשה לדעת רבי אליעזר שהלחם לא מועלת בו זריקה כיון שאין זריקה

הלחם, כמו שמבואר לעיל.

ותירץ השיטה מקובצת, כי מה שמבואר לעיל שכל שאבד הכבשים אבד הלחם, היינו לומר שאינו יכול להקריב הלחם עם כבשים אחרים, אבל כאן, שבא להקריבו עם אותם כבשים, להיות מותר בזריקה שלא לשמה, לא שייך לומר שאבד הלחם, כיון שהוא נהיה מותר בהקרבה הזו.

ובמקדש דוד כתב ליישב, שכל הדין שאם

שאינן דינם כבשר הקדש הראוי לאכילה אלא אם חלה עליהם זריקה המתרת.

רבי עקיבא אומר: מועלין בהן באימורים אלו, וחייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא, דסבר רבי עקיבא שישנה חלות זריקה גם ביחס לחלק שכבר נפסל ביציאתו, מיגו דמועילה למה שלא יצא. ומועילה הזריקה לענין שיהיו בו חיובים אלו כאילו היה הכל כשר בעת הזריקה.

ועל יסוד מחלוקת זו נחלקו גם בברייתא דלעיל אם חלה מחשבת פיגול בשתי הלחם שיצאו בין שחיטה לזריקה, דרבי עקיבא סבר שיש כאן זריקה גם ביחס ללחם שיצא כיון ש"זריקה מועלת ליוצא". דמיגו שמועלת הזריקה לבשר שנותר בפנים, מועלת אף ללחם שאינו מגוף הקרבן ממש.

ורבי אליעזר שסובר שהזריקה לא מועילה כלפי החלק שבחוץ סובר שאין בו משום

במסכת מעילה: **אימורי קדשים קלים** שדין מעילה קיים בהם רק באימורים לאחר זריקה, שעל ידה הם נקבעים להקטרה לגבוה, ואילו כל הבשר ממון בעלים הוא ואין בו מעילה. ונחלקו בדין אותם אימורים אם אירע שיצאו לפני זריקת דמים, ונמצא שכבר חל בהם פסול "יוצא".

רבי אליעזר אומר — אין מועלין בהן. דאין הזריקה מועילה לקובעם לחלק גבוה, שכבר נפסלו, ולפיכך דינם הוא כדין הבשר שאין בו מעילה.

וכמו כן אין חייבין עליהם משום פיגול אם זרק הדם על מנת לאכול הבשר חוץ לזמנו, דכיון דכבר נפסלו ביוצא לא חל עליהם שם פיגול [שהרי הם כאילו לא נזרק הדם ולא קרבו כל מכשיריו כראוי] [רש"י זבחים צ א].

וכן לענין נותר וטמא אין בהם חיוב, משום

בגמרא לעיל [דף יב.] שזריקה מועילה על פסול חסר, דהיינו בשיריים שחסרו בין קמיצה להקטרה, כן הדין בסוגייתנו שמועילה הזריקה לדעת רבי אליעזר על הלחם וממילא אין הוא נחשב כאבוד והכבשים כשרים.

ובאחיעזר ובמקדש דוד הקשו דדברי השיטה מקובצת תמוהים, שהרי בגמרא שם מדובר לגבי פסול חסר שמועילה בו הזריקה, אולם כאן הרי מדובר בפסול יוצא ומה המקור שאף בפסול יוצא מועיל, ואדרבה למעלה מבואר שפסול חסר הוא יותר קל מפסול יוצא ורק בו מועילה הזריקה. ובאחיעזר כתב ליישב שגם כאן מדובר באופן שיצא רק מקצת מהלחם ולכן כיון שהוא פסול חסר בזה מועלת הזריקה כמו למעלה, וצ"ע.

מועלת ליוצא, אם כן, כיון שהלחם נפסל שוב מעתה הרי אף הכבשים צריכים להפסל, שכל שאבד הלחם אבדו כבשים, ואם כן איך מבואר בסוגיא שלדעת רבי אליעזר ביצא הלחם הרי הוא זרוק ומתיר הכבשים הרי כבר נפסלו כשנפסל הלחם. [ולדעת רבי עקיבא שזריקה מועלת ליוצא לא קשה שכיון שזריקה מועילה עליו שוב זה נחשב שלא אבד הלחם וממילא הכבשים כשרים, אולם לדעת רבי אליעזר שלא מועלת זריקה הרי הוא כאבד].

ותירץ השיטה מקובצת שהוא יזרוק את זה שלא לשמה, וכל שהוא זרוק שלא לשמה הרי ממילא אין בזה חסרון שאבד הלחם והרי הוא כשר. [ועיין במקדש דוד מה שהקשה בזה].

עוד תירץ השיטה מקובצת, שכמו שמבואר

פיגול

נאמר זריקה שלא לשמה נמי, כיון שהיא מתרת בשר דכבשי עצרת, דלא נפסלים הכבשים לאכילה במחשבת שלא לשמה, אלא הזריקה מתירה הבשר באכילה, כמו כן שריא ליה גם ללחם, באכילה, דכגוף הכבשים הם, אף שהיא עצמה היא זריקה שאינה עולה לחובת שלמי עצרת. או דלמא, לחומר אמרינן שהלחם נידון כבשר לענין חלות זריקה על יוצא כדי להביאו לפיגול, אבל לקולא, להתירו לאכילה, לא אמרינן, אלא רק זריקה כשרה מתירתו⁽²³⁾?

מתקיף לה רב פפא, על הפירוש דנחלקו רבי

ובאה הגמרא לבאר ספקו של רב שמואל לעיל בעמוד א' "כבשי עצרת ששחטן לשמן וזרק דמן שלא לשמן אותו הלחם מהו באכילה", שספיקו הוא — מאי, מהו דין אותה זריקה להתיר הלחם? האם אנו אומרים מדמצינו זריקת פיגול קבעה ללחם דעצרת בפיגול, גם כשהיה הלחם פסול בפסול "יוצא", ומשום דנחשב הלחם כבשר הקרבן לחול עליו דין זריקה, ולפוסלו בפיגול במיגו דמהניא זריקה לבשר שבפנים, משום דהלחם נחשב כגוף הכבשים, וכמו כן

חסרון בעצם קדושתו, וממילא כיון שרואים שבשחיטה הוא מתקדש לגמרי כדי להיות מותר ממילא שייך להסתפק אם בזריקה שלא לשמה הוא מותר באכילה או לא.

ובאור הדברים, שהרי בדברי רבי עקיבא מבואר שאף כשהלחם בחוץ הזריקה מועלת בו, ואם נאמר שכל זמן שלא נזרק הדם חסר בקדושת הלחם וכדעת אביי ורבא, אם כן יהיה קשה איך מועיל לזרוק כשהלחם בחוץ, הרי מבואר לקמן שכדי לקדש הלחם בלחמי תודה בשחיטה צריך שיהיה הלחם בפנים, ואם כן אף בזריקה לדעת רבי ולדעת אביי ורבא גם צריך להיות הלחם בפנים, שהרי כל זמן שלא נזרק עדיין חסר בקדושתו, ומזה שרבי עקיבא אומר שאף כשהלחם בחוץ מועיל לזרוק עליו, אם כן מבואר מזה שלא חסר בעיקר קדושתו וכבר בשחיטה הוא נתקדש לגמרי, וממילא שייך להסתפק אם זריקה שלא לשמה מתירה אותו באכילה, שהרי אין הזריקה מקדשת אותו, וזה באור דברי הגמרא שהביאה שלדעת רבי עקיבא שייך הספק אם זריקה שלא לשמה מתירה באכילה, שרק בדברי רבי עקיבא מבואר ששחיטה מתרת לגמרי וממילא שייך להסתפק

23. הגרי"ז בספרו הקשה מה מביאה הגמרא מדברי רבי עקיבא שזריקה מועילה ליוצא, שלפי דבריו שייך הספק אם זריקה שלא לשמה מתרת הלחם, הרי בתחילה אמרה הגמרא שלדעת רבי אלעזר ברבי שמעון לא שייך להסתפק כיון שהזריקה מקדשת, ולדעת רבי גם כיון שאינו מותר בזריקה שלא לשמה לא שייך להסתפק, אם כן היכן מבואר בדברי רבי עקיבא שחולק בזה וסובר שהוא קדוש לגמרי אף קודם זריקה וממילא שייך הספק, הרי לא נתבאר בדבריו דעתו בעיקר דבר זה שאף קודם זריקה הוא מותר וממילא שייך להסתפק.

וביאר הגרי"ז באור חדש בדברי הגמרא [לא כרש"י ותוספות], כי מה שהגמרא מביאה מדברי רבי עקיבא אין זה רק ללמוד שזריקה מועילה על פסולים וממילא שייך להסתפק בזריקה שלא לשמה אם היא מועלת כמו על יוצא או לא, אלא שראיית הגמרא מדברי רבי עקיבא היא רק להוכיח שהוא חולק על רבי שסובר שקדוש ואינו קדוש, והוא סובר שבשחיטה הוא מתקדש לגמרי ולא כדעת אביי ורבא שאינו מתקדש לגמרי, וכמו שנתבאר לעיל שאף לדעת רבא מה שלא ניתר בזריקה הוא

עקיבא ורבי אליעזר בברייתא דשתי הלחם שיצאו אם מועלת זריקה ליוצא לענין פיגול.

וממאי די ש לנו לפרש מחלוקתם **דכי איתנהו אבראי פליגי** [כאשר הלחם עורנו בחוץ], ומכח פירוש זה מתחדשת המסקנא שאף ללחם מועלת הזריקה ליוצא, כאילו היה הלחם כגוף הכבשים, ומתוך שמועילה על הנמצא מן הברש בפנים?

דילמא בדאיתנהו אבראי, שלא הכניסם לאחר שיצאו, **דכולי עלמא לא פליגי דאין זריקה מועלת ליוצא** ולא תחול מחשבת פיגול בלחם היוצא, לפי שמודה רבי עקיבא שאין הלחם נחשב כגוף הקרבן. ולא אמר ר' עקיבא שמועלת זריקה ליוצא אלא בגוף הזבח עצמו [ואפילו לא חזר והכניסו (תוס')]. **ובהדר עיילינהו**, כשחזר והכניס לשתי הלחם, בזה **פליגי**. ולא כפי שנתפרש לעיל, אלא בעיקר השאלה — האם נפסל הלחם ביציאתו קודם זריקה?

דרבי אליעזר סבר לה כרבי דאמר שחיטה מקדשא ללחם ולכך איפסלו להו הלחמים **ביוצא**, ושוב לא חל בהם הפיגול.

ורבי עקיבא סבר כרבי אלעזר כרבי שמעון, **דאמר שחיטה לא מקדשא** לשתי הלחם **ולא מיפסלי ביוצא**, ולפיכך חלה עליהם מחשבת הפיגול. ובאופן זה שלא נפסל הלחם ביוצא [ואינו פיגול] וזרק הדם לשמן נותר הלחם, אבל בזריקה שלא לשמן לא, ואם כן אין מקום לספיקו של רב שמואל, שהרי לא מצאנו שזריקה מועילה אף על דבר פסול (24)!

ודחינן לדברי רב פפא: **האי מאי**, כיצד ניתן לפרש דזו מחלוקתם? והרי אדרבה, **אי אמרת בשלמא רבי עקיבא כרבי סבירא** ליה **דאמר שחיטה מקדשא להו**, אם כן כבר יש בהם קדושת קרבן ללא הזריקה הפסולה הזו, ולפיכך **היינו דקאמר רבי עקיבא** שחל בהם פסול פיגול, כיון **דקדשי להו בשחיטה**, **ואתיא זריקה** במחשבת חוץ לזמנו **וקבעה להו בפיגול**, דזריקה מועלת ליוצא לענין מחשבת פיגול.

אלא אי אמרת כרבי אלעזר כרבי שמעון סבירא ליה **דאמר זביחה לא מקדשא**, וצריך את הזריקה גם לחלות הקדושה, זריקת

שאף הזריקה שלא לשמה תתיר אותו.

24. החזון איש הקשה על דברי הגמרא שלדעת רבי אליעזר כרבי שמעון כיון שלא היתה זריקה אין הוא נפסל ביוצא, הרי במסכת פסחים [יג ב] מבואר שלדעתו כבר משעת קבלה הוא נחשב כזרוק ומתקדש קדושת הגוף שאין לו פדיון, ואם כן ממילא שייך בו פסול יוצא אף קודם זריקה ולמה מבואר שלדעתו אין פסול יוצא, [ואף שהבאנו התוספות לעיל שכשזרק שלא לשמה לא נחשב כזרוק אבל התוספות עצמן

כתבו שבפיגול זה נחשב כזרוק].

ותירץ החזון איש, שכיון שנפסל הלחם ביוצא ואין הזריקה מאגרת את הלחם עם הכבשים כיון שהלחם פסול, אם כן בזה אנו לא אומרים שהוא כזרוק, שלאחר שנפסל ביוצא שהוא פסול המונע לאגד הלחם עם הכבשים בטל למפרע מה שהוא כזרוק וממילא הוא לא מתקדש.

עוד תירץ, שכאן מדובר שיצא קודם קבלה, וביצא קודם קבלה אין הוא כזרוק וקדוש רק קדושת דמים וממילא לא שייך בו פסול יוצא.

כן, כאן לרבי אלעזר שעדיין לא נגמרה הקדושה בלא הזריקה היאך תועיל זריקה במחשבת פיגול לקדש את הלחם?!

ומשנינן: וכי לאו איתותב דרב גידל אמר רב? הרי נסתרו ונפרכו דבריו, ונפסק דזריקה במחשבת פיגול מועלת גם להחזיר בשר קדשי קדשים מידי מעילה ולאסור אימורי קדשים קלים. וכמו כן תועיל לגמר הקדושה על הלחם וממילא חל איסור פיגול. ולכן, לפי רב פפא שרבי עקיבא סובר כרבי אלעזר ב'ר' שמעון, ששחיטה אינה מקדשת את הלחם עד שיזרוק דם הכבשים, אם יצא הלחם בין שחיטה לזריקה לא נפסל הלחם. [ומכל מקום מועלת בהם מחשבת פיגול בשעת הזריקה, כלעיל]. ולכן, אם נזרק הדם לשמן נותר הלחם באכילה. אבל אם נזרק שלא לשמן הינם אסורים, שאין מקור שאף בזריקה פסולה מועילה מחשבה שהרי לא נפסל הלחם כלל⁽²⁶⁾.

פיגול מי מקדשא? והאמר רב גידל אמר רב דאף אם מועלת זריקה במחשבת פיגול לענין חלות הפיגול, מכל מקום – זריקת פיגול אינה מביאה לידי מעילה, ואינה מוציאה מידי מעילה⁽²⁵⁾!

ומפרשנין לה: מאי אינה מביאה לידי מעילה? באימורי קדשים קלים! שדינם שלפני זריקה הם ממון בעלים דאין בהם מעילה, ובשעת זריקה הם מתייחדים לגבוה ויש בהם מעילה. ובאופן זה, שהיה זריקת פיגול שאינה זריקה כשירה, לא מועלת לקדשם ואין בהם דין מעילה. ואינה מוציאה מידי מעילה? בבשר קדשי קדשים שממון גבוה הם מחיים ויש בהם מעילה, ומשעת זריקה הם יוצאים מידי מעילה, ובזריקה פסולה שכזו אינה מוציאתם מידי מעילה. ואם כן מוכח מדברי רב גידל דאין זריקה פסולה של פיגול מועילה לקרבן אלא לענין איסור פיגול, אך אינה מועילה לקדש את הקרבן לדין מעילה או להוציא מדין מעילה, ואם

25. השפת אמת והגרי"ז הקשו, איך שייך לומר שזריקה של פיגול אינה מקדשת הרי מבואר במשנה לעיל ששייך פיגול בשתי הלחם, ולכך פיגול בכבשים נתפגל הלחם פיגול בלחם לא נתפגלו הכבשים, ואם נאמר שכל זריקה של פיגול אינה מקדשת, אם כן לרבי אליעזר ברבי שמעון לא שייך פיגול, שהרי לדבריו רק בזריקה מתקדש ואם פיגול בשחיטה הרי הזריקה זריקת פיגול ואינה מקדשת וממילא לא שייך חלות של פיגול, וכן אם פיגול בזריקה היא זריקה שאינה מקדשת וממילא לא שייך פיגול, ולדעת רבי סובר ששחיטה מקדשת אם כן בפיגול בזריקה שכבר נתקדש הלחם בשחיטה שייך פיגול אולם לדעת רבי אליעזר ברבי שמעון שרק בזריקה מתקדש אם כן לא שייך פיגול בכבשי עצרת,

26. רש"י פרש דברי הגמרא דהיינו שדברי רב

ואיך מבואר במשנה שיש בזה פיגול. והגרי"ד תירץ, שכל הדין שמבואר בסוגייתנו שזריקת פיגול אינה מקדשת היינו משום שאנו סוברים שכל העומד להזרק אינו כזרוק, [וכמו שנתבאר בהערה הקודמת]. אולם אם כל העומד להזרק הוא כזרוק, הרי שייך פיגול בזריקה כבר לאחר שנתקדש בקבלה כשהוא עומד לזריקה שזה נחשב כמו שהוא נזרק, וכל דברי הגמרא שלא שייך פיגול כיון שאינו מתקדש הוא רק כיון שסברה הגמרא שכל העומד להזרק לא נחשב כזרוק, אולם רבי אליעזר ברבי שמעון סובר שהוא כזרוק ממילא שייך בזה פיגול וכדברי המשנה למעלה.

ומשני רבי זירא: **הכי קא אמינא** בקושיה שהקשיתי "וכי" דהיינו: וכי יש לך דבר **שנראה לשמו**, ולאחר שנראה נדחה מלשמו **ואינו כשר לשמו**, וכשר דוקא **שלא לשמו?** ולפיכך הכבשי עצרת הללו כיון שקודם שאבד הלחם נראו לשמן, ונדחו כשאבד הלחם, לא נאמר שתועיל להם עכשיו זריקה שלא לשמן.

ומתמהינן: **ולא** מצאנו אופן כזה שנראה לשמו ונדחה מלשמו וכשר שלא לשמו? והרי **פסח אחר הצות** הרי הוא ראוי להשחט לשמו, ולאחר מכן, **בשאר ימות השנה** נדחה מלשמו והרי הוא כשר כשנשחט שלא לשמו?

ומשני רבי זירא: **הכי קאמינא**: וכי יש לך דבר **שנראה לשמו** ונשחט לשמו והוקבע לקרבן זה, ואחר שחיטה נדחה מלשמו, **ואינו כשר** אם נעשה בהמשך עבודתו

בעא מיניה רבי ירמיה מרבי זירא: כבשי עצרת ששחטן לשמן, דשוב אין כשרין בלא לחם, מחמת שכבר הוזקו זה לזה, **ואבד הלחם**, ואם יחשב כקרבן עצרת יהא הזבח פסול מחמת העדר הלחם, ומסתפקת הגמרא האם אפשר לתקנו על ידי שנפקיע אותו משם כבשי עצרת, **מהו שיזרוק דמן שלא לשמן** אלא לשם שלמים, ובזאת יחשב קרבן שלמים ובקרבן שלמים אינו פסול כשאיין לחם? ואף שאסור לעבוד שלא לשמה, נעשה כן כדי להתיר **בשר באכילה** (27)?!

אמר ליה רבי זירא: וכי יש לך דבר שאינו כשר לשמו, וכשר דוקא בכך שנעשה **שלא לשמו?**

ומתמהינן: וכי **לא** מצאנו דבר כזה? והרי **פסח קודם הצות** היום של י"ד בניסן, שהוא קודם זמן שחיטת הפסח, **דאינו כשר לשמו** עד בין הערביים, **וכשר** אם נשחט **שלא לשמו** אלא לשם שלמים.

דהיינו אף שדבריו נשארו שאין מוציא מידי מעילה אולם זריקה זו יכולה לקדש.

27. רש"י מפרש שספק הגמרא הוא האם אפשר לכתחלה לזרוק שלא לשמה את הכבשים כדי שיהו מותרים באכילה.

ובקרבן אורה ובשפת אמת הקשו בזה, מדברי הגמרא למעלה [מו, א] שמקשה על הדין ששחיטה עושה זיקה, מדברי הברייתא שתודה שנפרס או יצא או נטמא לחמה זורק הדם, ואם מבואר כאן שאם זה שלא לשמה הרי מותר, אם כן מה קושיית הגמרא מדין תודה, הרי בתודה הוא זורק שלא לשמה? ותירץ הקרבן אורה, שדברי הגמרא למעלה הם לאחר שנפשט כאן שאם זורק שלא לשמה לא מועיל כי אין לך דבר

גידל שזריקת פיגול אינה מוציאה מידי מעילה נדחו, **ובתוספות** הקשו בזה, שהרי בסוגיית הגמרא במעילה [ג, ב] שזהו מקור דברי רב גידל לא נדחו דברי רב גידל, ואם כן מה כונת הגמרא ולא איתותב רב גידל, ולכך פרשו התוספות שכונת הגמרא בניחותא, דהיינו שאין זה קושיא, אלא שזהו הוספה שהרי דברי רב גידל לא נדחו. **ובשיטה מקובצת** פרש דברי הגמרא, שאף שדברי רב גידל שאינה מוציאה מידי מעילה הרי הם אף למסקנת הגמרא, אולם כונת הגמרא שאין זה סיבה שלא יתקדש הלחם, שהרי בגמרא שם הקשו לרב גידל מזה שזריקת פיגול מקדשת הלחם, ומסיקה הגמרא שם, שלגבי זה שיחול קידוש כדי להפסל זה חל אף לדעת רב גידל, ואם כן זה כונת הגמרא ולא איתותב רב גידל,

לשמו, וכשר רק שלא לשמו? שבאופן זה, שנדחה לאחר שנשחט לשמו, בזה אמרתי שלא מצינו שיוכשר בשלא לשמו דוקא.

ושוב תמהינן: ולא משכחת לה? והרי תודה שאמרנו לעיל [מו א] דאם נפסל לחמה אחר שחיטה שוב אינה כשירה לשם תודה, דכיון שאבד הלחם אבדה התודה, ובכל זאת יזרוק דמה לשם שלמים, ותוכשר לאכילה. ואם כן, נאמר כן אף בכבשי עצרת שאבד לחמן?

ומשני רבי זירא: שאני תודה דרחמנא קרייה "שלמים", כמו שכתוב "זבח תודת שלמיו", לכך אנו אומרים: מה שלמים קרבים בלא לחם אף תודה קריבה אפילו בלא לחם, ואם כן גם כשאבד לחמה היא לא נדחתה מ"לשמו", אלא לכתחילה יכול לזרוק את דם התודה לשם שלמים. אבל כבשי העצרת אינו כן שאם שוחטם לשם שלמים הרי זה שלא לשמו ואם כן לא מצאנו דבר שכשר לשמו ונשחט לשמו ונדחה מלשמו וכשר שלא לשמו.

תנו רבנן: שחט שני כבשים של עצרת על ארבע חלות במקום על שתי חלות, והקידוש לא חל אלא על שתי חלות ולא ברר מתוכן קודם שחיטה איזה שתי חלות שהן יהיו לחמו של זבח, הרי זה מושך שתיים מהן,

ומניפין, ומבררין עתה ללחמי עצרת, בכך ששתי חלות אלו הן המונפות עם הכבשים השחוטים, כדין הלחם שצריך תנופה עם הכבשים, חיים ושחוטים. והשאר שהן ממ-א השתים האחרות נאכלות בפדיון⁽²⁸⁾.

אמרוה רבנן לברייתא זו קמיה דרב הסדא, וסברו לומר: הא — דלא כרבי הסובר דבשחיטה חלה קדושת הגוף.

דאי רבי היא, כיון דאמר שחיטה מקדשא, יש בשנים מלחמים אלו דיני קדושת הגוף, ואין אנו יודעים איזה מהן קידש הזבח ואיזה הן השתים שנותרו, שאין להן אלא קדושת דמים. וכדי לאוכלן הוא מוכרח לפדות השניים האחרים, ולהביא מעות, ולומר: בכל מקום שהן השתים שנתקדשו רק בקדושת דמים יתחללו על הללו, ויצא לחול.

ואם כן, יש לשאול — דפריק לחו, היכא? היכן פודם?

אי דפריק לחו מאבראי, שמוציא את כולן, כיון שאינו יודע איזה שנים הם הקדושים בקדושת דמים ולכך מוציא את כולן חוץ לחומת העזרה, הרי אי אפשר לעשות כן, כיון דכתיב בשתי הלחם, "והניף הכהן אותם על לחם הביכורים תנופה לפני ה'",

שכשר לשמו ונדחה מלשמו וכשר שלא לשמו.

28. רש"י בסוף הסוגיא הקשה, איך מועיל מה שהוא מניף רק שתיים, הרי לדעת רבי מבואר, כיון שאין ברירה ואינו יכול לברור כיון שכבר נתקדש אם כן יש שתיים מתוך הארבעה שהם קדושים, ואותם שתיים הרי אינם מבוררים, ואם כן, מה תועיל תנופה בשתיים הרי יכול להיות

שהשנים האחרים נתקדשו ולא שנים אלו. ובתוספות כתבו, שכונת הגמרא שמניף שנים, אין הבאור שמניף רק שתיים, אלא הכונה היא שמניף את כל הארבעה, רק כיון שהתנופה אינה בבת אחת כיון שלא שייך תנופה בארבעה לכך כתוב שמניף שנים, והוסיפו התוספות שאינו מניף שתיים שתיים, אלא שהוא מניף כל אחד עם כולם, כיון שצריך שהתנופה של